

Katarakt nedir?

Katarakt, tek tedavi yolu cerrahi ameliyat olan bir hastalıktır. Gelişen teknoloji ve uzmanlaşma ile katarakt gün içinde gerçekleştirilebilen operasyonla kolaylıkla tedavi edilebilmektedir. Ancak kolaylıkla tedavi edilebilmesi katarakt ameliyatının basit ve önemsiz gibi algılanmasına neden olmamalıdır.

Katarakt, göz merceğinin saydamlığını kaybetmesi ve buna bağlı olarak görmenin azalması ile sonuçlanan göz rahatsızlığıdır. Yüzde 90 yaşa bağlı (senil katarakt) ortaya çıkar. Daha az görülmekle birlikte, travma, bazı sistemik hastalıklar, üveit gibi göz rahatsızlıkları, steroid gibi bazı ilaçların kullanımına bağlı olarak ikincil katarakt gözlenebilmektedir. Doğumsal olarak bebeklerde de katarakt görülebilir.

TOBB ETÜ Hastanesi Göz Hastalıkları Uzmanı Op. Dr. Kemal Özülken de katarakt ile ilgili deneyimlerini bizimle şöyle paylaştı: "Düzenli göz kontrolü ile katarakt başlangıcı saptanabilir ve müdahale zamanı belirlenir. Bu nedenle özellikle 40 yaş üzerinde düzenli göz kontrolü gereklidir.

Katarakt belirtileri

Katarakt başladığı andan itibaren kişinin sosyal yaşantısını rahatsız edecek şekilde hem uzak hem de yakın görüşün giderek bozulmasına sebep olur. En önemli katarakt belirtisi görmeye azalmadır, ancak bu ilk bulgu olmayabilir. Hastaların görme seviyeleri henüz azalmaya başlamadan önce de katarakta özel

bazı başka bulgular da olabilir.

Örneğin; hastaların ev ve iş ortamlarında görmeleri gayet iyi iken güneşli ve bol ışıklı ortamlarda görmelerin bozulması, ışıklar etrafında haneler görme ve kamaşma, katarakt olan gözde çift görme, renklerin zor ve soluk olarak algılanması gözlük numaralarının çok sık değiştirilme ihtiyacı, çok belirgin bir başka bulgu da yakın okuma ve yakın işler için gözlük kullanmak zorunda olan hastaların ileri yaşlarda olmalarına rağmen birden bire gözlük ihtiyacının azalması ve hatta gözlüksüz yakını görmeye başlamaları katarakt geliştiğine dair çok tipik bir durumdur.

Katarakt tedavisi

Katarakt tek tedavi yolu cerrahi ameliyat olan bir hastalıktır. Gelişen teknoloji ve uzmanlaşma ile katarakt, gün içinde gerçekleştirilebilen operasyonla kolaylıkla tedavi edilebilmektedir. Ancak kolaylıkla tedavi edilebilmesi katarakt ameliyatının basit ve önemsiz gibi algılanmasına neden olmamalıdır.

Günümüzde rutin uygulanan katarakt cerrahisi tekniğinin adı Fakoemülsifikas-

TOBB ETÜ Hastanesi Göz Hastalıkları Uzmanı Op. Dr. Kemal ÖZÜLKEN

yon'dur (FAKO). Bu teknikte bulanıklaşmış mercek ultrasonik titreşimlerle (halk arasında lazer diye bilinmektedir) küçük parçalara ayrılarak aynı anda emilmektedir. Daha sonra göz içi lensi yerleştirilmektedir.

Göz içi lensleri

Monofokal ve multifokal olmak üzere iki çeşit mercek vardır. Monofokal mercek tek odaklı merceklerdir. 1970'lerden beri kullanılan, katarakt ameliyatlarında kataraktlı merceğin alınıp yerine yerleştirilen merceklerdir. Bu mercekler uzak görüşü sağlarken yakına iyi bir görüş sağlamadıkları için hastalar yakın gözlüğü kullanmak zorunda kalırlar. Çok odaklı anlamına gelen multifokal mercekler ise hem uzağı hem yakını gözlüksüz görme imkanı verir. Eskiden bu multifokal mercekler sadece uzak ve yakını gösteriyor ama ara mesafeyi göstermiyorlardı. Ancak son zamanlarda trifokal adı verilen mercekler çıktı. Bu mercekler hem uzak hem yakın hem de bilgisayar mesafesi olan 70 santimlik ara mesafe denilen alanda net bir görüş sağlayabiliyorlar. Bunların dışında hastanın astigmatı varsa bunları düzelten başka mercekler de vardır."